

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **Z. H.**
zastoupen Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou
se sídlem Havlíčkova 1043/11, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného - usnesení ze dne 30. 3. 2021, č. j. MV-51237/OAM-2021, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaný s odkazem na ustanovení § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany (dále také jen „žádost“).

II. Obsah žaloby

2. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že žalovaný při svém rozhodování porušil ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ustanovení § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 68 odst. 3 správního řádu a ustanovení 11 odst. 3 zákona o azylu.
3. Žalobce uvedl, že nerozporuje skutečnost, že žádost, kterou podal dne 25. 3. 2021, je již třetí v pořadí, nesouhlasí však s postupem žalovaného a odůvodněním jeho rozhodnutí. Dle jeho názoru napadené rozhodnutí neobsahuje odůvodněný závěr, že 1) žalobce v další opakované žádosti neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, a že 2) nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti.
4. Žalobce připomněl, že v podané (aktuální) žádosti uvedl, že jeho předchozí dvě žádosti byly (dle jeho názoru) postaveny na odůvodněném strachu z pronásledování a obavě o jeho bezpečnost a život. Uváděl, že v období let 2015 až 2017 pracoval jako herec, a to v soukromém divadle ADO ve městě Baku, podporovaném mimo jiné disidentem, pro něhož převážel valuty přes hranice za účelem podpory rodin politických vězňů. Tato spolupráce skončila v roce 2016, kdy ho tento muž již nekontaktoval. Původně důvod ukončení spolupráce neznal. Následně však zjistil, že tento muž byl ázerbájdžánským úřady odsouzen na základě vykonstruovaného procesu k šesti letům trestu odnětí svobody. Část jeho rodiny uprchla do Gruzie a následně do Německa, část jeho rodiny (sestra) však byla nalezena mrtvá s vykonstruovanou příčinou úmrtí - otrava plynem. S problémy se potýká rovněž muž, kterému žalobce dovezené valuty předával. Problémy provázely i divadlo, kde byl zaměstnán, neboť některá jeho představení byla politickou mocí zakázána. Dalším důvodem obou žádostí byla obecná bezpečnostní situace v zemi jeho původu. Obě dvě žádosti byly pravomocně zamítnuty.
5. Žalobce namítá, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně neuvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu příslušných zákonných ustanovení. Žalobce je toho názoru, že žalovaný se měl nově zabývat možností existence důvodů zakládajících právo na udělení azylu spočívajících v odůvodněném strachu z pronásledování pro zastávání politických názorů. Tento strach může být zprostředkován i osobami blízkými, v jeho konkrétním případě se jedná o jeho sestru s manželem. Sestra A. B. je od roku 2012 členkou organizace Nida Vatanda Harekati, jejíž program je částečně politický, zaměřený proti vládnoucímu režimu. Politicky je aktivní i její manžel. V průběhu řízení před soudem prvního i druhého stupně ve věci opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce namítal, že by předmětem hodnocení měla být i rodinná situace jeho rodinných příslušníků, zejména politické aktivity jeho sestry. Správní orgán i soudy však uvedly, že tyto důvody v průběhu správního řízení neuvedl, a proto se jimi nemohou meritorně zabývat. S ohledem na tyto závěry se žalobce rozhodl podat další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Domnívá se proto, že se jedná o novou skutečnost, která by mohla ovlivnit jeho hmotněprávní postavení, a kterou nemohl uplatnit v předchozích řízeních, neboť v době rozhodování o první a druhé žádosti nebylo postaveno na jisto, zda jeho rodinní příslušníci jsou či nejsou osobami pronásledovanými, oproti době rozhodování o této jeho třetí žádosti, kdy již

správní orgán disponuje informací, že ve věci jeho sestry a jeho švagra Nejvyšší správní soud konstatoval, že se v jejich případě dosud nezpochybněným způsobem prokázalo, že se jedná o pronásledované osoby (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 20/2019-59 a ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 21/2019-70).

6. Dále žalobce namítl, že žalovaný se měl rovněž zabývat aktuální bezpečnostní situací v Ázerbájdžánu a stavem dodržování lidských práv v této zemi. Odkázal na veřejné zdroje (3 webové adresy) monitorující situaci ohledně konfliktu v Karabachu. Vzhledem k tomu, že se narodil v Náhorním Karabachu, který je konfliktní zónou, obává se pronásledování z důvodu nerespektování povolávacího rozkazu, který obdrželi jeho rodiče v souvislosti s částečnou mobilizací v Ázerbájdžánu, za což mu hrozí zatčení. V této souvislosti namítl, že podmínky v ázerbájdžánských věznicích jsou terčem ostré kritiky nejen lidskoprávních organizací, a proto jeho obavy z nelidského a ponižujícího zacházení jsou odůvodněné. Dále namítl, že žalovaný nezařadil do spisu žádné aktuální informace k situaci v zemi jeho původu.
7. S ohledem na uvedené skutečnosti má žalobce za to, že v jeho případě nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení ve smyslu ustanovení § 11a odst. 3 zákona o azylu. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel její oprávněnost, odkázal na obsah správního spisu a vydané rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že v případě aktuální (třetí) žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky se jedná o další opakovanou žádost ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.
9. Žalovaný uvedl, že posoudil důvody další opakované žádosti žalobce a provedl srovnání s tvrzeními, která žalobce učinil v předcházejících správních řízeních, přičemž dospěl k závěru, že žalobce ani v aktuálně podané žádosti nekonkretizoval žádné skutečnosti azylově relevantní, pro které opětovně o udělení mezinárodní ochrany žádá. Žalovaný zopakoval závěry svého rozhodnutí (viz níže). K žalobcem namítanému strachu z pronásledování pro zastávání politických názorů, který může být zprostředkován i osobami blízkými žalovaný uvedl, že v případě jeho sestry (paní A. B.) při opětovném posouzení její žádosti dospěl k závěru, že nelze z ničeho dovodit, že by byla ve své vlasti významnou aktivistkou či politicky výrazně exponovanou osobností. Poslední problém s policií měla mít v roce 2013 nebo 2014, poté k žádným potížím až do září roku 2016 vystavena nebyla, své aktivity utlumila a ve vlasti není trestně stíhaná. Dle žalovaného incidenty a problémy v daném období nemají přímou souvislost s jejím vycestováním a podáním žádosti o mezinárodní ochranu.
10. Žalovaný dále s odkazem na shromážděné informace včetně informací týkajících se bezpečnostní a politické situace ve sporu Ázerbájdžánu a Arménie o Karabach dospěl k závěru, že ve vlasti žalobce nedošlo k žádné změně, která by mohla vést k tomu, že by v případě návratu byl ohrožen pronásledováním nebo vážnou újmu.
11. K obavě žalobce z povolání k nástupu vojenské služby žalovaný uvedl, že z jím opatřených informací nevyplývá, že by v zemi původu žalobce došlo k nějaké změně, která by ázerbájdžánským mužům nacházejícím se mimo území vlasti v době bojů hrozil po návratu jakýkoliv trest.

12. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. O žalobě rozhodl bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.
14. V přezkumném řízení soud vycházel z obsahu správního spisu, z něhož ověřil, že žalobce podal dne 25. 3. 2021 opakovanou, v pořadí třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice.
15. Poprvé žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 12. 2. 2018 z důvodu tvrzeného zájmu ázerbájdžánské policie o jeho osobu, protože pracoval pro aktivního novináře, který žije v Gruzii a má zákaz vstupu do Ázerbájdžánu. Vybíral od něj finanční částky, které pak v Ázerbájdžánu předával jednomu členovi tamní politické strany. Žalobce sám se dle svého vyjádření politicky v životě nikdy neangažoval. Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 5. 2018, č. j. OAM-143/ZA-ZA11-2018, nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí žalobce nepodal žalobu.
16. Druhou žádost žalobce podal dne 18. 6. 2018, v níž uvedl stejné skutečnosti jako v žádosti předcházející, tj. obavu z postihu za tajný převoz valut (USD) z Gruzie do Ázerbájdžánu pro jednoho disidenta v jeho vlasti. Žalovaný v azylovém příběhu žalobce neshledal intenzitu ani prvky odůvodněné obavy z pronásledování v případě jeho návratu do vlasti. Pro opakované posuzování jeho druhé žádosti ve vztahu k uváděným skutečnostem žalovaný neshledal žádné důvody. Rozhodnutím ze dne 11. 6. 2019, č. j. OAM-524/ZA-ZA01-ZA05-2018, proto rozhodl o nepřipustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 11. 12. 2020, č. j. 33 Az 27/2019-54, žalobu zamítl. Proti uvedenému rozsudku podal žalobce kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který ji usnesením ze dne 1. 3. 2021, č. j. 1 Azs 503/2020-32 odmítl pro nepřijatelnost.
17. Obsah a důvody aktuální žádosti (ze dne 25. 3. 2021) žalobce zopakoval v žalobě (viz výše).
18. Součástí správního spisu jsou žalovaným shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu (Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 25. 5. 2020 a Informace OAMP, Náhorní Karabach: přehled situace ze dne 24. 11. 2020).
19. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul podstatu a důvody dvou předchozích žádostí žalobce včetně vydaných správních rozhodnutí (která jsou součástí správního spisu) i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Po jejich porovnání s aktuální žádostí nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování jeho osoby z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu nebo mu hrozilo bezprostřední nebezpečí vážné újmy podle ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalovaný dále s odkazem na shromážděné informace včetně informací týkajících se bezpečnostní a politické situace

ve sporu Ázerbájdžánu a Arménie o Náhorní Karabach dospěl k závěru, že ve vlasti žalobce nedošlo k žádné změně, která by mohla vést k tomu, že by v případě návratu byl ohrožen pronásledováním nebo vážnou újmou. Skutečnost, že žalovaný posuzoval opakovaně situaci sestry žalobce, není dle jeho názoru důvodem pro přehodnocení situace žalobce. Konstatoval, že i v případě sestry žalobce (paní Ayshan Baylarzada) po opětovném posouzení její žádosti nedospěl k závěru o udělení mezinárodní ochrany. Ohledně žalobcova tvrzení, že byl ve vlasti v říjnu 2020 povolán k nástupu vojenské služby žalovaný uvedl, že v dané době probíhaly intenzivní boje v oblasti Náhorního Karabachu a Ázerbájdžán vyhlásil částečnou mobilizaci. Z této skutečnosti se však nedá dovodit, že by žalobci hrozil postih za nenastoupení vojenské služby, neboť se nenacházel na území Ázerbájdžánu. Ve stejné situaci jsou dle žalovaného všichni Ázerbájdžánci s brannou povinností, kteří se nacházeli v té době mimo území své vlasti. Z žalobcem doložených článků, nevyplývá, že by mu v takovém případě hrozil po návratu jakýkoliv trest.

20. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
21. Podle § 11a odst. 2 téhož zákona, není-li opakovaná žádost nepřípustná, ministerstvo rozhodne o udělení nebo neudělení mezinárodní ochrany, pokud není odůvodněn jiný postup.
22. Podle § 11a odst. 3 téhož zákona, podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, **ministerstvo řízení usnesením zastaví.** Usnesení o zastavení řízení lze vydat do 10 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo usnesení o zastavení řízení doručí cizinci na místě nebo na adresu místa pobytu na území, byla-li cizincem při podání další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedena; jinak se usnesení o zastavení řízení uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení, kde byl cizinec naposledy hlášen k pobytu, a oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí na úřední desce v tomto azylovém zařízení. Podání žaloby proti usnesení o zastavení řízení nemá odkladný účinek.
23. Krajský soud uvádí, že řízení podle § 11 odstavce 3 zákona o azylu upravuje speciální postup v případě podání další opakované žádosti [§ 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu]. Tento postup se uplatní s přihlédnutím ke všem předchozím řízením, což znamená, že všechny skutečnosti tvrzené cizincem už byly posouzeny jednak ministerstvem, ale i odvolacím soudním orgánem (podal-li cizinec opravný prostředek), a to jak v prvním standardním řízení, tak v řízení o první opakované žádosti. Případné nové skutečnosti musí být takového charakteru, že jde o podstatnou změnu okolností se vztahem k pronásledování nebo hrozbě vážné újmy a žadatel je musí uvést ve svém podání. Ne každá nová skutečnost však naplní tyto podmínky. Lze konstatovat, že smyslem a účelem

nového ustanovení § 11 odst. 3 zákona o azylu bylo dle zákonodárce zamezit řetězení nedůvodných žádostí pouze s cílem legalizace dalšího pobytu na území.

24. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný v nyní posuzovaném případě postupoval v souladu s ustanovením § 11 odst. 3 zákona o azylu. Předchozí dvě žádosti žalobce byly posouzeny žalovaným (meritorně a v řízení o první opakované žádosti) a jedna z nich byla z důvodu žalobcem podané žaloby posouzena i v řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem). O aktuální žádosti žalobce žalovaný rozhodl do 10 dnů.
25. Soud neshledal v učiněných závěrech žalovaného ani v jeho postupu v průběhu aktuálně vedeného správního řízení žádné pochybení. Se žalobcem uváděnými důvody žádosti se žalovaný vypořádal adekvátně k uvedenému typu rozhodnutí (tj. usnesením po zjištění splnění podmínek pro postup dle § 11 odst. 3 zákona o azylu). Žalovaný se neopomněl zabývat rovněž posouzením bezpečnostní situace v zemi původu žalobce k jím tvrzené obavě z povolání do armády v souvislosti s boji v Náhorním Karabachu. Opatřené informace má soud za dostatečné a přiměřeně aktuální a nelze z nich vyvodit ve vztahu k žalobci žádnou skutečnost, která by mu bránila v návratu do vlasti. K uvedené obavě z povolání do armády lze odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu podle které nelze odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je v zemi původu povinná, bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (viz rozsudek jmenovaného soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49). Žádné takové skutečnosti však žalobce neuvedl. Krajský soud souhlasí se žalovaným i v tom, že opakované posouzení azylové žádosti jeho sestry není dostatečně relevantním důvodem pro opětovně posouzení žádosti žalobce. Každou žádost je třeba posuzovat individuálně. Krajský soud na základě azylového příběhu žalobce, který sám uvedl, že politicky se nikdy neangažoval, na rozdíl od jeho sestry, konstatuje, že azylové příběhy obou jsou natolik rozdílné, že mezi nimi nelze najít souvislost, která by mohla mít jakýkoliv vliv na posouzení aktuální žádosti žalobce. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobce tuto žádost podal v krátké době (25. 3. 2021) poté, co Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost odmítl (1. 3. 2021), přičemž v případě jeho sestry v její prospěch Nejvyšší správní soud rozhodl již dne 16. 5. 2019. To vše spíše nasvědčuje účelovosti podané žádosti žalobce s cílem legalizace jeho dalšího pobytu na území ČR, čemuž má práve nové ustanovení § 11 odst. 3 zákona o azylu zabránit.
26. Soud se plně ztotožňuje se závěry i procesním postupem, které učinil žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí.
27. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), podklady pro vydání rozhodnutí soud považuje vzhledem k žalobcem tvrzeným skutečnostem na dostatečné a přiměřeně aktuální (§ 50 správního řádu), rozhodnutí je srozumitelné a řádně odůvodněné (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve

věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, proto soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 7. prosince 2021

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně